

[Hans Pinstrup.]

Laantagerne. Jeg vil betragte det som fuldkommen ugørligt her, hvor det drejer sig om 15 900 næringsdrivende.

Der er sikkert ikke en her i Tinget, der er i Tvivl om, at Laantagerne nu er daarligere stillede og arbejder under endnu vanskeligere Forhold, end da Laanene blev givet. Jeg har i mit første Indlæg begrundet dette, og Rigsdagen og Ministeren burde erkende dette Forhold. Laanenes Forudsætning var at yde en øjeblikkelig Hjælp i en forbigaaende vanskelig Tid, saa disse efter Ministerens Oplysninger 15 900 næringsdrivende kunde blive ved deres Bedrift og under den forventede økonomiske Opgang senere afvikle Laanene. Disse Forudsætninger er imidlertid bristet for alle Laantagerne. Vanskelighederne har ikke været forbigaaende.

Det forekommer mig, at naar Lovgivningsmagten er gaaet med til at yde den Haandsrækning, som Haandværkerlaanene var, saa kan man ikke, om der skal være Mening i Lovgivningen, naar Laanenes Forudsætning er bristet, yderligere forværre disse haardt ramte næringsdrivendes Kaar gennem Inddrivelse af Laanene. Ganske vist forsikrer Ministeren, at Finansministeriet viser al mulig Hensyntagen. Det er mig bekendt, at Ministeriet i enkelte Tilfælde har lavet Akkord med Laantagerne og faaet en Del af Laanene indbetalt til fuld Afgørelse, men det er mig ogsaa bekendt, at mange Haandværkere har modtaget en Skrivelse som den, jeg staar med her, tilsendt dem fra Amtstuen, og hvori der staar: Efter Opfordring fra Finansministeren skal man herved meddele Dem, at man, saafremt den resterende Terminsydelse af Deres Laan til Statskassen med Tillæg af Morarenter ikke er indbetalt hertil inden den 7. Oktober d. A., ser sig nødsaget til at overgive Restbeløbet til Inddrivelse ved Sagfører.

Denne Skrivelse er ikke Udtryk for megen Hensyntagen. Jeg føler mig fuldkommen vis paa, at der her i Tinget er et Flertal for, at der skal være en Linie i denne Lovgivning; man kan ikke den ene Dag yde Haandværkerne en Haandsrækning og den næste sende dem en Sagfører paa Halsen. Jeg henstiller til Ministeren paa ny at overveje dette Spørgsmaal og at drage den fulde Konsekvens af de bristede Forudsætninger for denne Lovgivning.

Blandt de Ting, der er fremdraget under denne Debat, finder jeg Anledning til at fremhæve de udmærkede Oplysninger, det ærede Medlem Hr. Bollerup Madsen gav

angaende Limfjordsspørgsmaalet. Det ærede Medlem pegede paa 3 Ting: for det første Fiskeriets store Tilbagegang siden Vesterhavets Gennembrud, medens Limfjorden før betegnedes som Europas fiske- rigeste Farvand, for det andet Nedbrydningen af Kysterne inde i Fjorden, hvorved Tusinder af Tønder Land siden Havets Gennembrud er blevet bortskyllet, saa at der nu gøres en betydelig aarlig Skade, og for det tredie, at en Sjattedel af Danmarks Jord afvandes gennem Limfjorden. Jeg ønsker at understrege disse Oplysninger, fordi det er mit Indtryk, at ikke alle Tingets Medlemmer forstaa, hvor stort og omfattende Limfjordsspørgsmaalet er. Gennem en Lukning ved Thyborøn under den ene eller den anden Form vil meget store Værdier indvindes. Jeg udtaler Haabet om, at Kommissionens Arbejder og Undersøgelser maa blive fremmet mest muligt, og anmoder den højtærede Minister for offentlige Arbejder om at medvirke hertil.

Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch protesterede imod, at han var blevet kaldt Bondehader, ja, det ærede Medlem mente vist selv ud fra sin Horisont og store Skrivebordsvisdom, at han burde kaldes Bondeven — i saa Fald har Landbostanden saa sandt Grund til at bede om at blive fri for sine Venner. Det er jo heller ikke saa længe siden, nemlig ved Slagteriernes Jubilæumsfest, at den højtærede Statsminister talte om, hvordan han elskede Landbruget, havde gjort det, fra han var Dreng, og vilde vedblive dermed til sin Dødsdag. I Sandhed en Kærlighed, der har givet sig besynderlige Udslag! Man har i disse 7 vanskelige Aar ført en Politik, der har dyngtet Byrde paa Byrde paa Erhvervet, forøget dets Skatter, forøget dets Driftsomkostninger og afregnet dets Valuta til Underpris. Punkt for Punkt blev dette Forhold dokumenteret paa de jyske Landboforeningers Delegeretmøde, saa klart og sagligt, at det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ikke har kunnet finde et eneste Punkt, hvor det kunde angribes. Men naar Statsministeren og det ærede Medlem ønsker at optræde som Bondevenner, hvorfor har man da øget Erhvervets Byrder, hvorfor afregner man da Sterling til 22,40, stik imod alle Aftaler og trods Nøden og Kampen, der i disse Aar er ført i de Tusinder af Landbohjem, smaa og store?

I Anledning af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frischs Floskler om, at Socialdemokratiets Maal var: hver Mand det fulde Udbytte af sit Arbejde, vil jeg gerne stille det Spørgsmaal: Med hvilken Ret har man da i disse Aar forlangt, at de danske Landbo-